

Frå Gudstenesteboka 2011

Ordning for

Dåp i eiga gudsteneste

Fastsett av Kyrkjemøtet 2011.

Gjeld frå 1. s. i advent 2011 og skal takast i bruk seinast 1. s. i advent 2012

- 1 Før gudstenesta byrjar, tek dåpsfølgjet plass i kyrkja.
- 2 Under ledd 1 Preludium kan det vera prosesjon. Dersom ein bruker prosesjonskross, skal han alltid berast fremst i prosesjonen. Deretter kan ein bera dåpskanna, og setja henne på plass i døypefonten. Ein frå kvart dåpsfølgje kan vera saman med den/dei som ber born.
- 3 Prosesjonen og inngangssalmen kan eventuelt kombinerast. På same vis kan forsamlinga eventuelt gå ut i prosesjon under postludiet.
- 4 Ved dåpshandlinga nemner ein berre fornarnet til barnet (utan mellomnamn eller slektsnamn), men det fulle namnet blir teke med under ledd 3 Inngangsord.
- 5 Liturgen ber stola i kvitt eller i fargen for kyrkjeårstida.

I. samling

1 | Preludium

Det blir spela eit preludium, normalt som forspel til inngangssalmen.

Dåpskandidatane, både born som blir borne og dei som går sjølve, kjem inn i kyrkja i prosesjon under preludiet. Dei tek plass etter skikken på staden.

Kyrkjelyden reiser seg for å ta imot prosesjonen.

2 | Inngangssalme

Kyrkjelyden blir ståande under inngangssalmen.

3 | Inngangsord

L | I namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande.

Kyrkjelyden set seg.

Her kan det kort seiast noko om gudstenesta som følgjer.

Liturgen nemner dåpskandidatane med deira fulle namn.

4 | Samlingsbøn

L | Lat oss be.

anten a

L/ML | Heilage Gud, vi prisar deg for alt som lèt oss kjenna at du er god.

Takk for at du i dåpen knyter rike lovnader til våre liv.

Her for ditt andlet bed vi: Gjev oss opne sinn, takksame hjarte og villige hender, så vi kan ta imot ordet ditt, lovprisa deg for di miskunn, og i ord og gjerning vitna om dine storverk.

eller b

L/ML | Heilage Gud, du som har gjeve oss livet i gåve:

Takk for at du tek imot oss i dåpen og styrkjer oss i nattverdens måltid.

Lei oss ved ditt ord, og gjer oss opne for det du vil gje oss.

eller c

**A | Treeinige Gud,
du som i dåpen har gjeve oss ein heim i di kyrkje
og sett oss eit evig mål hos deg.
Lei oss på dine vegar.**

eller d

Ei anna høveleg samlingsbøn.

5 | Mottaking til dåp

Ved dåp av born:

L | Med takk og glede tek kyrkjelyden imot *barnet/borna* som i dag skal bli *døypt/døypte* i Guds hus.

Ved dåp av større born, unge eller vaksne:

L | Med takk og glede tek kyrkjelyden imot *deg/dykk* som i dag er *komen/komne* til Guds hus for å bli *døypt/døypte*.

L | Gud har gjeve oss livet og skapt oss til fellesskap med seg. Etter sitt ord og sin lovnad tek Gud imot oss i dåpen og frelser oss frå synd og død. Vi blir sameina med Jesus Kristus til eit nytt liv, og vi blir innlema i den kristne kyrkja.

For så elska Gud verda at han gav Son sin, den einborne, så kvar den som trur på han, ikkje skal gå fortapt, men ha evig liv. **Joh 3,16**

Tekstane nedanfor kan gjerne lesast av ein frå dåpsfølget eller av ein annan medliturg.

L | Lat oss høyra kor venleg Jesus tek imot borna og opnar Guds rike

for oss:

ML/L | Dei bar småborn til Jesus for at han skulle røra ved dei, men læresveinane viste dei bort. Då Jesus såg det, vart han sint og sa til dei: «Lat småborna koma til meg og hindra dei ikkje! For Guds rike høyrer slike til. Sanneleg, eg seier dykk: Den som ikkje tek imot Guds rike slik som eit lite barn, skal ikkje koma inn i det.» Så tok han dei inn til seg, la hendene på dei og velsigna dei. **Mark 10,13–16**

Ved dåp av større born, unge eller vaksne kan eventuelt ein av desse tekstane koma i staden:

L | Apostelen Paulus seier om dåpen:

L/ML | Det vart openberra kor god vår Gud og frelsar er, og kor han elskar menneska: Han frelste oss, ikkje fordi vi hadde gjort rettferdige gjerningar, men fordi han er miskunnsam. Han frelste oss ved badet som gjenføder og fornyar ved Den heilage ande, som han så rikeleg har aust ut over oss ved Jesus Kristus, vår frelsar, så vi skulle bli rettferdige ved hans nåde og bli arvingar til det evige livet, som er vår von. **Tit 3,4–7**

eller

L | Jesus seier at vi blir fødde på nytt i dåpen:

ML/L | Det var ein mann som heitte Nikodemus. Han var farisear og sat i Rådet til jødane. Han kom til Jesus om natta og sa: «Rabbi, vi veit at du er ein lærar som er komen frå Gud, for ingen kan gjera dei teikna du gjer, utan at Gud er med han.» Jesus svara og sa til han: «Sanneleg, sanneleg, eg seier deg: Den som ikkje blir fødd på nytt, kan ikkje sjå Guds rike.» Nikodemus seier til han: «Korleis kan ein som er gammal, bli fødd? Ein kan vel ikkje koma inn i morslivet igjen og bli fødd andre gongen?» Jesus svara: «Sanneleg, sanneleg, eg seier deg: Den som ikkje blir fødd av vatn og Ande, kan ikkje koma inn i Guds rike.» **Joh 3,1–5**

6 | Takkebøn

Her kan ein i dåpsføljet, ein annan medliturg eller liturgen be ei av takkebønene nedanfor.

Ved særskilde høve kan det lagast ei lokalt utforma takkebøn.

L | Lat oss takka og be:

anten a

ML/L | Evige Gud, du har skapt oss i ditt bilete, og i dåpen kallar du oss med namn.

Vi takkar deg for *NN / dette barnet / desse borna / dei* som skal døypast i dag.

Hald di vernande hand over *henne/han/dei*.

Gjev kjærleik og visdom til alle som har del i
ansvaret og omsorga for *henne/han/dei*.

Gud, høyr vår bøn.

K | Amen.

eller b

ML/L | Miskunnsame Gud,

vi takkar deg for livsens store under

og for *NN / dette barnet / desse borna / dei* som skal
døypast i dag.

Takk for at du i dåpen

gjev oss ein heim i di kyrkje på jorda.

Lat *henne/han/dei* få vera i di omsorg,

og gjev *henne/han/dei* framtid og von.

Gud, høyr vår bøn.

K | Amen.

II. ordet

7 | Skriftlesing

L | Lat oss høyra Herrens ord.

Ein les éin eller to av tekstane nedanfor, eventuelt éin eller to av tekstane for søndagen frå *Tekstbok for Den norske kyrkja*.

Tekstane kan gjerne lesast av ein frå dåpsfølget eller av ein annan medliturg.

L | Jesus seier at vi blir fødde på nytt i dåpen. Slik står det skrive i evangeliet etter Johannes:

ML/L | Det var ein mann som heitte Nikodemus. Han var farisear og sat i Rådet til jødane. Han kom til Jesus om natta og sa: «Rabbi, vi veit at du er ein lærar som er komen frå Gud, for ingen kan gjera dei teikna du gjer, utan at Gud er med han.» Jesus svara og sa til han: «Sanneleg, sanneleg, eg seier deg: Den som ikkje blir fødd på nytt, kan ikkje sjå Guds rike.» Nikodemus seier til han: «Korleis kan ein som er gammal, bli fødd? Ein kan vel ikkje koma inn i morslivet igjen og bli fødd andre gongen?» Jesus svara: «Sanneleg, sanneleg, eg seier deg: Den som ikkje blir fødd av vatn og Ande, kan ikkje koma inn i Guds rike.» **Joh 3,1–5**

eller

L | Apostelen Paulus seier om dåpen i brevet til Titus:

ML/L | Det vart openberra kor god vår Gud og frelsar er, og kor han elskar menneska: Han frelste oss, ikkje fordi vi hadde gjort rettferdige

gjerningar, men fordi han er miskunnsam. Han frelste oss ved badet som gjenføder og fornyar ved Den heilage ande, som han så rikeleg har aust ut over oss ved Jesus Kristus, vår frelsar, så vi skulle bli rettferdige ved hans nåde og bli arvingar til det evige livet, som er vår von. **Tit 3,4–7**

eller

L | Apostelen Paulus seier om dåpen i brevet til kyrkjelyden i Rom:

ML/L | Veit de ikkje at alle vi som vart døypte til Kristus Jesus, vart døypte til døden hans? Vi vart gravlagde med han då vi vart døypte med denne dåpen til døden. Og slik Kristus vart oppreist frå dei døde ved sin Fars herlegdom, skal vi òg vandra i eit nytt liv. Har vi vakse saman med Kristus i ein død som er lik hans, skal vi òg vera eitt med han i ei oppstode som er lik hans. **Rom 6,3–5**

eller

L | Apostelen Paulus seier om dåpen i brevet til kyrkjelyden i Galatia:

ML/L | De er alle Guds born ved trua, i Kristus Jesus. For alle de som er døypte til Kristus, har kledd dykk i Kristus. Her er ikkje jøde eller grekar, her er ikkje slave eller fri, her er ikkje mann og kvinne. De er alle éin i Kristus Jesus. **Gal 3,26–28**

eller

L | Apostelen Paulus vitnar om det vi som døypte eig i trua. Slik står det skrive i brevet til kyrkjelyden i Rom:

ML/L | Kven kan skilja oss frå Kristi kjærleik? Naud eller angst eller forfølgning eller svolt, å stå naken eller i fare eller framfor sverd? For eg er viss på at verken død eller liv, verken englar eller krefter, verken det som no er eller det som koma skal, eller noka makt, verken det som er i det høge eller i det djupe, eller nokon annan skapning, skal kunna skilja oss frå Guds kjærleik i Kristus Jesus, vår Herre. **Rom 8,35.38–39**

Andre tekstframlegg:

Sal 8,4–6,10; Sal 139,13–16; Matt 3,13–17; Mark 9,33–37; Joh 3,5–8; Apg 2,37–41, Apg 8,36–38; Ef 3,14–21; 1 Joh 3,1–2

Tekstlesinga kan avsluttast med:

Slik lyder Herrens ord.

8 | Dâpssalme

Dâpssalmen kan eventuelt delast, slik at ein syng nokre vers før og nokre vers etter preika.

9 | Preike

Liturgen held ei kort preike knytt til teksten/tekstane som er lesne.

Preika kan avsluttast med lovprisinga:

L | Ære vere Faderen og Sonen og Den heilage ande, som var og er og vera skal éin sann Gud frå æve og til æve.

III. forbøn

Forbøn kan utelatast i denne ordninga.

10 | Forbøn i kyrkjelyden

Etter bønledda kjem eit kyrkjelydssvar.

L | Lat oss takka og be:

anten a

L | Far i himmelen:

Takk for at du skapte oss,
og takk for at du skapte jorda der vi bur.
Takk for at du kjenner oss og elsker oss.
Hjelp oss til å ta vare på kvarandre og på alt det du har skapt.
Gud vi bed.

K | **Kyrkjelydssvar.**

L | Kjære Jesus:

Du har sigra over døden og det vonde.
Du er vår ven og vil vera med oss alle dagar.
Takk for at vi får vera trygge hos deg.
Ver hos alle som er einsame og redde.
Lær oss å vera til stades for kvarandre.
Hjelp oss å kjempa mot undertrykking og urett.
Gud vi bed.

K | **Kyrkjelydssvar.**

L | Gode heilage Ande:

Du viser oss vegen vi skal gå.
Gjev oss vilje og kraft til å gå denne vegen.
Gjev oss visdom og styrke så vi kan stå saman.
Du har kalla oss til å vera di kyrkje.
Kom til oss med dine gåver,
og hjelp oss til å vera lys og salt i verda.
Gud vi bed.

K | **Kyrkjelydssvar.**

eller b
Ei anna høveleg forbøn, gjerne lokalt utforma.

IV. dåp

11 | Ordet om dåpen og trua

L | Lat oss høyra vår Herre Jesu Kristi ord om dåpen og trua:

ML/L | Eg har fått all makt i himmelen og på jorda. Gå difor og gjer alle folkeslag til læresveinar: Døyp dei til namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande og lær dei å halda alt det som eg har bode dykk. Og sjå, eg er med dykk alle dagar så lenge verda står. **Matt 28,18–20**

Ved dåp av større born, unge eller vaksne kan Mark 10,13–16 eventuelt lesast her.

12 | Forsakinga og trua

Ved dåp av born:

L | Lat oss saman vedkjennast forsakinga og trua, som vi døyper borna våre til.

Ved dåp av større born/ungdom/vaksne:

L | Vil du saman med denne kyrkjelyden vedkjennast forsakinga og trua som du blir døypt til?

Dåpskandidaten | Ja.

Her, og når det gjeld ja-svaret ved dåpshandlinga, kan dåpskandidaten om nødvendig gje stadfestande svar på andre måtar enn med verbalt språk.

Når både born og større born/ungdom/vaksne blir døypte i den same gudstenesta, rettar ein spørsmålet først til dei som er i gruppa større born/ungdom/vaksne. Når alle har svara, seier liturgen:

L | Lat oss saman vedkjennast forsakinga og trua, som vi blir døypte til.

Alle reiser seg.

A | Eg forsakar djevelen og alle hans gjerningar og alt hans vesen.

**Eg trur på Gud Fader, den allmektige,
som skapte himmel og jord.**

**Eg trur på Jesus Kristus,
Guds einborne Son, vår Herre,
som vart avla ved Den heilage ande,
fødd av Maria møy,
pint under Pontius Pilatus,
vart krossfest, døydde og vart gravlagd,
fór ned til dødsriket,
stod opp frå dei døde tredje dagen,**

**fór opp til himmelen,
sit ved høgre handa åt Gud, den allmechtige Fader,
skal koma att derifrå og døma levande og døde.**

**Eg trur på Den heilage ande,
ei heilag, allmenn kyrkje,
eit samfunn av dei heilage,
forlating for syndene,
oppstoda av lekamen
og evig liv.**

Amen. Den apostoliske truedkjenninga.

13 | Bøn ved døypefonten

Ein heller vatnet i døypefonten.

anten a

L | Herre Jesus Kristus, takk for dåpsvatnet, som ved ditt ord er ei nådekjelde. I dåpen frir du oss frå synda og døden si lov, og sameinar oss med deg i den siger du vann då du døydde og stod opp. Gjev *henne/han/dei* som blir *døypt/døypte*, nytt liv ved din heilage Ande.

eller b

L | Evige Gud, takk for at du tek imot oss i den heilage dåpen. I dåpsvatnet reinsar du oss ved ditt ord frå all synd, og sameinar oss med den krossfeste og oppstadne Jesus Kristus. I trua på ditt ord og din lovnad bed vi: Lat den nye fødsel koma ved din skapande Ande.

eller c

L | Evige Gud, vi takkar deg for frelsa i den heilage dåpen, der du frir oss frå mørkrets makt og gjer oss til born av lyset. Send din Ande, så *ho/han/dei* som blir *døypt/døypte*, blir *reist/reiste* opp frå dåpsvatnet til det nye livet med Jesus Kristus, vår Herre.

14 | Dåpshandlinga

Mellom kvar dåp kan ein syngja eit vers frå ein høveleg salme.

Ved dåp av born:

L | Kva heiter barnet?

Den som ber barnet, seier fornamnet på barnet.

L | Vil de at *NN* skal døypast til namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande og oppsedast til eit liv i den kristne forsakinga og trua?

Den som ber barnet, foreldra / dei føresette og fadrane svarar:

Ja.

Ved dåp av større born, ungdom eller vaksne:

L | Kva heiter du?

Den som skal døypast, svarar sjølv ved å seia fornamnet sitt. Om nødvendig kan ein annan seia namnet.

L | *NN*, vil du bli døypt til namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande og leva i den kristne forsakinga og trua?

Den som skal døypast, svarar:

Ja.

Liturgen bed bønna før og etter krossteikninga med open handflate vend mot barnet/dåpskandidaten.

L | Gud vare din utgang og din inngang frå no og til evig tid.

Eg teiknar deg med det heilage krossmerket + til vitnemål om at du skal høyra den krossfeste og oppstadne Jesus Kristus til og tru på han.

L | *NN*, etter vår Herre Jesu Kristi ord og bod døyper eg deg til namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande.

Medan dette blir sagt, auser liturgen med handa rikeleg med vatn over hovudet til den som blir døypt, tre gonger.

Liturgen legg (eventuelt saman med foreldra / dei føresette og fadrane) handa på hovudet til den døypte og seier:

L | Den allmechtige Gud har no gjeve deg sin heilage Ande, gjort deg til sitt barn og teke deg inn i sin truande kyrkjelyd. Gud styrkje deg med sin nåde til det evige livet.

Fred vere med deg.

Dåpsbarnet / den som er døypt, kan her presenterast med orda:

Dette er *NN*, som er døypt inn i Kristi kyrkje og vår kyrkjelyd.

eller

Dette er *NN*, vår *syster/bror* i Kristus.

15 | Livet i dåpen

Etter dåpen kan ein tenna eit lys for kvart barn / kvar dåpskandidat.

Lysa plasserer ein i ein lyshaldar. Dei brenn til gudstenesta er ferdig.

Når dåpslysa er tende, seier liturgen:

L | Jesus seier: «Eg er lyset i verda. Den som følgjer meg, skal ikkje vandra i mørkret, men ha livsens lys.» Joh 8,12

L | Kjære kyrkjelyd. Gjennom dåpen set Gud oss inn i si verdsvide kyrkje og gjev oss del i Jesu kall og oppdrag. Lat oss stå saman i vitnemål og teneste, inntil dagen kjem då alt det skapte skal bli forløyst ved vår frelsar, Jesus Kristus.

Ved dåp av born:

L | Vil foreldre og fadrar reisa seg.

De er vitne om at *NN / desse borna er døypt/døypte* med den kristne dåpen. Saman med kyrkjelyden vår og heile kyrkja har de fått del i eit heilagt ansvar: å visa omsorg for *henne/han/dei*, be for *henne/han/dei*, læra *henne sjølv / han sjølv / dei sjølv* å be og hjelpa *henne/han/dei* å

bruka Guds ord og delta i den heilage nattverden, så *ho/han/dei* kan leva og veksa i den kristne trua.

Ved dåp av større born, ungdom eller vaksne:

L | Vil (foreldre og) fadrar reisa seg.

De er vitne om at *NN/desse* er *døypt/døypte* med den kristne dåpen. Saman med kyrkjelyden vår og heile kyrkja har de fått del i eit heilagt ansvar: å visa omsorg for *henne/han/dei*, be for *henne/han/dei*, og hjelpa *henne/han/dei* til å bruka Guds ord og delta i den heilage nattverden, så *ho/han/dei* kan leva og veksa i den kristne trua.

Foreldra / dei føresette og fadrane set seg.

16 | Fadervår og lovprising

Fadervår blir sagt fram.

L | Lat oss saman be den bønna Jesus har lært oss:

A | **Vår Far i himmelen.**

Lat namnet ditt helgast.

Lat riket ditt koma.

Lat viljen din råda på jorda slik som i himmelen.

Gjev oss i dag vårt daglege brød,

og tilgjev oss vår skuld,

slik vi òg tilgjev våre skuldnarar.

Og lat oss ikkje koma i freisting,

men frels oss frå det vonde.

Før riket er ditt

og makta og æra i all æve.

Amen.

eller

A | **Fader vår, du som er i himmelen.**

Lat namnet ditt helgast.

Lat riket ditt koma.

Lat viljen din råda på jorda så som i himmelen.

Gjev oss i dag vårt daglege brød.

Forlat oss vår skuld,

som vi òg forlèt våre skuldmenn.

Før oss ikkje ut i freisting,

men frels oss frå det vonde.

Før riket er ditt

og makta og æra i all æve.

Amen.

L | Lova vere Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i si store miskunn har fødd oss på nytt til ei levande von ved Jesu Kristi oppstode frå dei døde. 1 Pet 1,3

Dersom det skal feirast nattverd i dåpsgudstenesta, har nattverden sin plass her.

17 | Musikk

Her kan det framførast høveleg song eller instrumentalmusikk ved deltakarar i dåpsfølget eller andre.

V. sending

18 | Utgangssalme

Kyrkjelyden står under salmen og velsigninga.

19 | Velsigninga

Ein les eller syng velsigninga.

Velsigninga kan takast imot ved at kvar enkelt gjer krossteiknet.

Innleiing til velsigninga kan vera slik:

L/ML syng | Lat oss prisa Herren.

Kyrkjelyden reiser seg.

K | Gud vere lova. Halleluja. Halleluja. Halleluja.

eller

L seier | Ta imot velsigninga.

Kyrkjelyden reiser seg.

L | Herren velsigne deg og vare deg.

Herren la sitt andlet lysa over deg og vere deg nådig.

Herren lyfte sitt åsyn på deg og gje deg fred. +

Dersom velsigninga blir messa, syng kyrkjelyden:

K | Amen. Amen. Amen.

Tre gonger tre bønslag.

20 | Utsending

Dersom kyrkjelyden blir sitjande under postludiet, kan utsendingsordet seiast etter postludiet.

anten

L | Gå i fred.

eller

L | Gå i fred. Ten Herren med glede.

Ein kan velja eit anna utsendingsord som høver til særpreget for dagen. Eventuelt kan ein bruka lokalt utforma utsendingsord.

21 | Postludium

Dersom det er utgangsprosesjon, kan kyrkjelyden følgja etter prosesjonen.

Etter gudstenesta kan kyrkjerommet vera ope ei stund, med høve til fotografering, eventuelt lystenning og still bøn.